

5. Tot ziens!

DOELSTELLINGEN

- De kinderen leren meer over Hemelvaart: het verhaal van het afscheid van Jezus.
- De kinderen ontdekken dat Hemelvaart laat zien dat je niet naar boven, naar de hemel, moet blijven staren, maar dat je je ogen op de aarde mag richten, waar Jezus zelf ook Zijn werk heeft gedaan.
- De kinderen verdiepen zich in verschillende aspecten van afscheid nemen.

(THEOLOGISCHE) ACHTERGRONDINFORMATIE

Hemelvaart, het feest waarop Jezus' leerlingen afscheid nemen van Hem en Hij wordt opgenomen in de hemel, is een christelijk feest dat maar weinig aandacht krijgt. Anders dan de andere christelijke feesten leeft het maar weinig bij mensen. Het feest is dan ook weinig bekend onder Nederlanders.

Hemelvaart valt op de veertigste dag na Pasen. Het verhaal wordt alleen beschreven in het laatste hoofdstuk van Lucas en in het eerste hoofdstuk van Handelingen. Beide Bijbelboeken worden toegeschreven aan dezelfde auteur. Het boek Handelingen begint met de hemelvaart van Jezus en beschrijft daarna de gebeurtenissen van Pinksteren. Dat is niet vreemd, want pas dan zijn de leerlingen in staat om echt navolgers van Jezus te zijn – dat wil zeggen: om te doen wat Jezus hun heeft geleerd en voorgeleefd.

De beschrijving van Jezus' hemelvaart in het boek Handelingen eindigt met mannen in witte gewaden die naast de leerlingen staan en hen erop opmerkzaam maken dat zij naar boven kijken. Daarmee wordt hun blik weer naar beneden gewend, naar het hier en nu. Dit herkennen mensen van nu bij het nemen van afscheid. Mensen zijn geneigd om achterom te kijken. Er vindt een tijd van bezinning en rouw plaats. En dat is ook waar de leerlingen mee te maken krijgen. Zo bidden zij zich een weg naar Pinksteren toe. Niet zozeer omdat ze gelovig zijn, maar om weer gelovig te worden. Het verhaal van Hemelvaart eindigt in het vuur van Pinksteren.

VOORBEREIDING

Persoonlijke voorbereiding

Neem de achtergrondinformatie bij dit programma goed door. Daarnaast is het wenselijk om je persoonlijk voor te bereiden op deze bijeenkomst. Zo word je zelf ook 'materiaal' voor de bijeenkomst met de kinderen. Hiervoor kun je de volgende vragen gebruiken:

- Vier je zelf het feest van Hemelvaart?
- Vind je het belangrijk dat het wordt gevierd?
- Hoe zag je Hemelvaart vroeger en hoe zie je dat nu?
- Wat zou je met de kinderen kunnen en willen delen over Hemelvaart?

Praktische voorbereiding

Geef de kinderen zo mogelijk een kopie van werkblad 5.1 mee vóór de bijeenkomst. Vraag hun dan om het werkblad thuis in te vullen. De opdracht staat op het werkblad. Het ingevulde werkblad zal besproken worden tijdens de bijeenkomst, dus geef duidelijk aan dat de kinderen het dan weer moeten meebrengen. Het is echter ook mogelijk om een vervangende opdracht te doen in plaats van werkblad 5.1 (zie *Verkenning*).

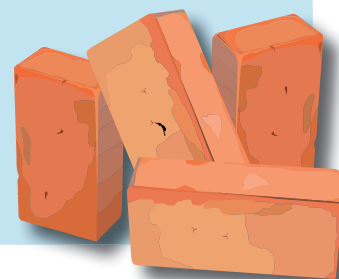
BENODIGDHEDEN

Vooraf

Hieronder vind je een opsomming van alles wat je nodig hebt voor deze bijeenkomst. Zorg ervoor dat je ruim voor het begin van de bijeenkomst klaar bent met alle voorbereidingen. Zo heb je alle tijd om aandacht te besteden aan de kinderen wanneer zij binnenkomen.

Benodigheden

- Kopieën van alle werkbladen voor alle kinderen (werkblad 5.1 mogelijk van tevoren meegegeven, zie VOORBEREIDING);
- Pennen;
- Een bijbel (NBV) of een kinderbijbel met het verhaal van Hemelvaart;
- Het nummer van Marco Borsato *Afscheid nemen bestaat niet* (op een cd of via internet);
- Apparatuur om het lied te kunnen afspelen (bijvoorbeeld een cd-speler of een computer met internetverbinding);
- Zo mogelijk kopieën van de songtekst van dit lied voor alle kinderen (te vinden via internet, bijvoorbeeld www.songsteksten.nl);
- Een grote kaars en iets om deze mee aan te steken.

PROGRAMMA

5 minuten

Opening

Heet de kinderen van harte welkom. Begin de bijeenkomst met een inleidende opdracht: laat de kinderen door de ruimte heen lopen, maar ze mogen alleen maar naar boven kijken (dus niet naar beneden, naar voren of opzij). Dat gaat natuurlijk niet zo gemakkelijk! Vertel daarna dat deze bijeenkomst gaat over de hemelvaart van Jezus en over Zijn leerlingen die bij dat afscheid naar de hemel bleven staren.

10 minuten

Verkenning

Als je werkblad 5.1 van tevoren aan de kinderen had meegegeven (zie VOORBEREIDING), vraag hun dan om het ingevulde werkblad er even bij te pakken. Bespreek samen met de kinderen wat voor elementen ze in hun collage hebben verwerkt en waarom. Je kunt ook vragen wat voor gevoel ze bij de collage hebben: blij of juist verdrietig, fijn of niet, nieuw of niet?

Had je werkblad 5.1 niet van tevoren uitgedeeld, dan kun je dat nu doen. Gebruik het werkblad in dat geval om een woordroos te maken. Laat de kinderen in het midden het woord 'afschied' opschrijven. Verzin met elkaar allemaal woorden die met afscheid te maken hebben, bijvoorbeeld 'missen', 'kus' en 'wachten'. Laat de kinderen gerust op elkaar reageren. Nodig hen uit om alle woorden op hun werkblad te schrijven, om het woord 'afschied' heen.

20 minuten

Verdieping

Geef opnieuw aan dat je het wilt hebben over Hemelvaart. Dat is het moment in de Bijbel waarop de leerlingen afscheid nemen van Jezus. Vraag aan de kinderen of ze weten wat er met Hemelvaart is gebeurd. Als de kinderen er niet op kunnen komen, is dat niet erg. Het niet weten en het bedenken hoort ook bij het leerproces.

Als je met de kinderen het verhaal van Hemelvaart hebt gereconstrueerd, kun je het verhaal vertellen. Het verhaal staat in Lucas 24: 13-53 en in Handelingen 1: 3-14, maar je kunt het natuurlijk ook uit een kinderbijbel voorlezen.

Vertel de kinderen vervolgens dat je hun graag een lied van Marco Borsato wilt laten horen: *Afscheid nemen bestaat niet*. Sommige kinderen kennen het nummer misschien wel. De woorden zijn natuurlijk niet bedoeld voor het feest van Hemelvaart, maar het zouden wel de woorden van Jezus aan Zijn leerlingen geweest kunnen zijn. Vooral het laatste couplet: "fluister mijn naam en ik kom eraan"! Laat het nummer horen. Het is belangrijk dat ze goed naar de tekst luisteren. Deel zo mogelijk kopieën van de songtekst uit.

Geef vervolgens aan dat je nog wat verder wilt praten over 'afscheid nemen'. Deel kopieën van werkblad 5.2 uit en laat het invullen. Bespreek samen de antwoorden van de kinderen. Nodig de kinderen uit om te vertellen waarom ze deze antwoorden hebben gegeven.

20 minuten

Verwerking

Vertel de kinderen nog een keer dat Jezus' leerlingen bij Zijn hemelvaart naar boven bleven kijken. Vraag de kinderen wat er gebeurde toen ze bij de inleidende opdracht zelf rondliepen en alleen naar boven mochten kijken. Doe deze opdracht eventueel nog een keer. Dat werkt natuurlijk niet zo goed!

Vertel dat het toch ook niet zo gek is dat je na een afscheid blijft kijken naar waar die persoon heen is gegaan, letterlijk of figuurlijk. Als je bijvoorbeeld voor lange tijd afscheid neemt van iemand die op een boot vertrekt, dan kijk je misschien wel totdat je de boot helemaal niet meer ziet. Toch moet je daarna weer verder. Je leven gaat door. Je gaat door met de herinneringen die je aan iemand hebt, en die kun je ook bewaren. Als mensen te veel blijven omkijken naar het verleden, komen ze niet veel verder. Ze blijven verdrietig en vergeten dat er ook nu mooie dingen zijn. De leerlingen kregen de opdracht om niet te veel te blijven kijken naar wat was geweest, maar weer te kijken naar de toekomst. Jezus beloofde dat ze niet alleen zouden blijven. De leerlingen moesten dus weer op weg gaan in plaats van stil te blijven staan. Toch was er veel waar ze op terug konden kijken. Zouden de kinderen kunnen zeggen waarop?

Deel kopieën van werkblad 5.3 uit. Laat de kinderen een afscheidsbrief schrijven aan Jezus. Als ze de brief af hebben, mogen ze hem voorlezen als ze dat willen. Bij de eerste opdracht mogen ze overleggen. Tijdens deze brainstorm kunnen ze voor zichzelf wat punten noteren. Daarna kunnen ze zelfstandig de brief schrijven. Herinner de kinderen zo nodig (en indien van toepassing) aan de vierde bijeenkomst van *Basics* deel 1: 'Wat Jezus deed'.

5 minuten

Afsluiting

Vraag de kinderen om in een kring rond de grote kaars te komen zitten. Steek de kaars aan. Bid samen het gebed dat Jezus ons heeft geleerd: het Onzevader. Dit gebed is misschien wel het duidelijkste voorbeeld van wat Jezus aan de mensen heeft gegeven om te kunnen doen.

Onze Vader die in de hemelen zijt,
uw naam worde geheiligd;
uw Koninkrijk kome;
uw wil geschiede,
gelijk in de hemel also ook op de aarde.
Geef ons heden ons dagelijks brood;
en vergeef ons onze schulden,
gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren;
en leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van de boze.
Want van u is het Koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
tot in eeuwigheid. Amen.

(NBG51)

Blaas daarna samen de kaars uit. Moedig de kinderen aan om werkblad 5.3 te bespreken met hun ouders of verzorgers. Nodig hen ook uit om hun ouders of verzorgers te vragen hoe zij zo'n afscheidsbrief zouden schrijven.

Bedank de kinderen voor hun aanwezigheid en hun inzet. Tot de volgende keer!

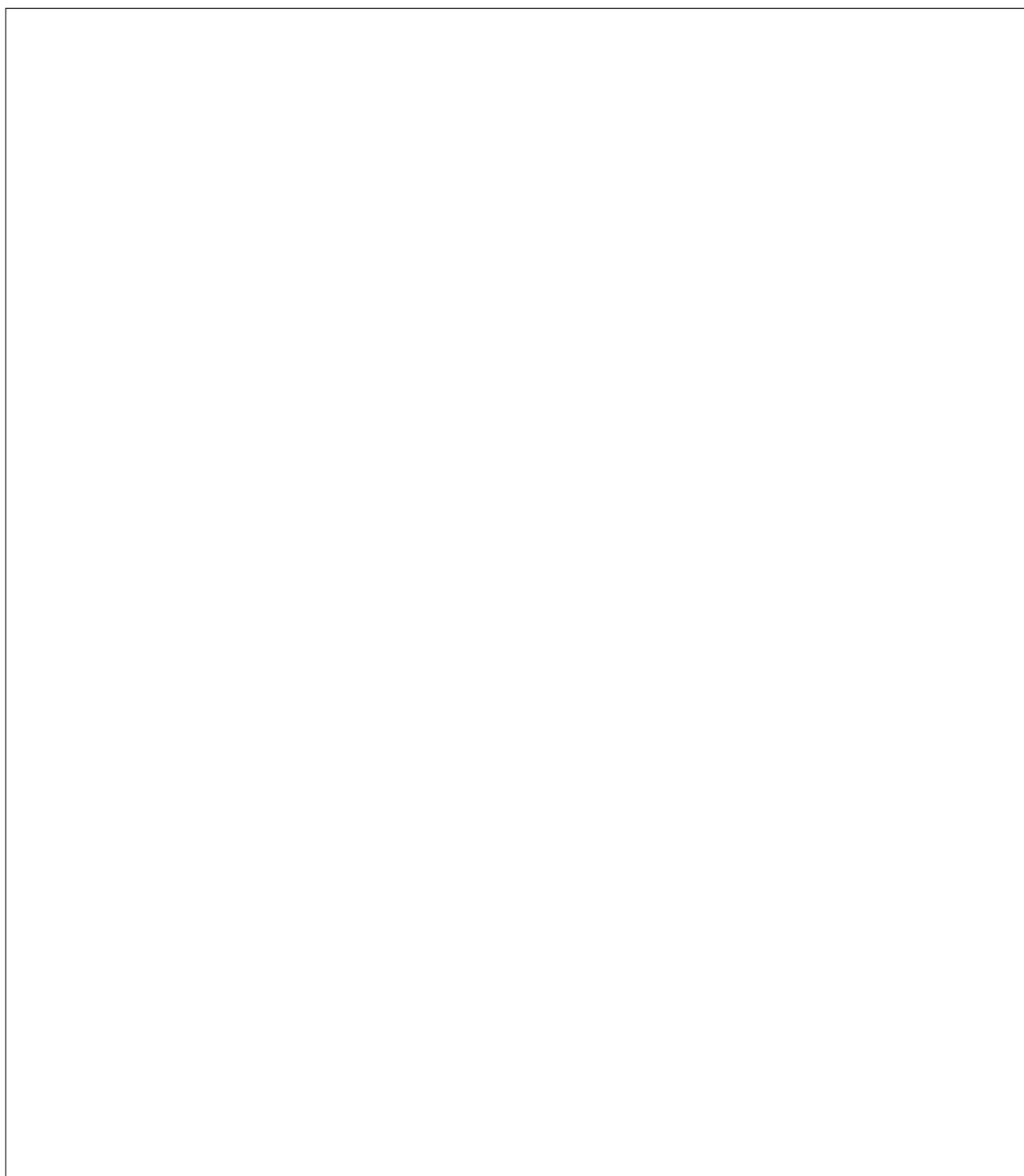
BIJLAGEN

1. Werkblad 5.1 – Afscheidscollage
2. Werkblad 5.2 – Afscheid nemen bestaat niet
3. Werkblad 5.3 – Afscheidsbrief

Werkblad 5.1 – Afscheidscollage

OPDRACHT

Als je afscheid neemt van iemand, dan zeg je die persoon gedag voor een lange tijd – of misschien wel voor altijd. Heb jij dat weleens gedaan? Maak hieronder een collage over afscheid nemen. Zoek naar plaatjes die met afscheid te maken hebben en/of teken zelf iets. Je mag ook woorden gebruiken in je collage.

Werkblad 5.2 – Afscheid nemen bestaat niet

OPDRACHT

Vul de volgende zinnen aan.

1. Als ik afscheid neem van iemand die ik een hele tijd niet meer zal zien, dan voel ik me:

---

2. Als ik iemand mis, dan helpt het als ik:

---

3. Ik heb weleens / nog nooit afscheid genomen van iemand die ik nooit meer zal zien.

4. Marco Borsato zingt dat afscheid nemen niet bestaat.

Ik denk zelf dat voor altijd afscheid nemen wel / niet bestaat, omdat:

Werkblad 5.3 – Afscheidsbrief

OPDRACHTEN

1. Mensen die afscheid nemen, halen graag herinneringen op. Met de leerlingen van Jezus was dat vast niet anders. Welke herinneringen hadden zij, denk je? Schrijf hieronder wat punten op. Je mag overleggen.

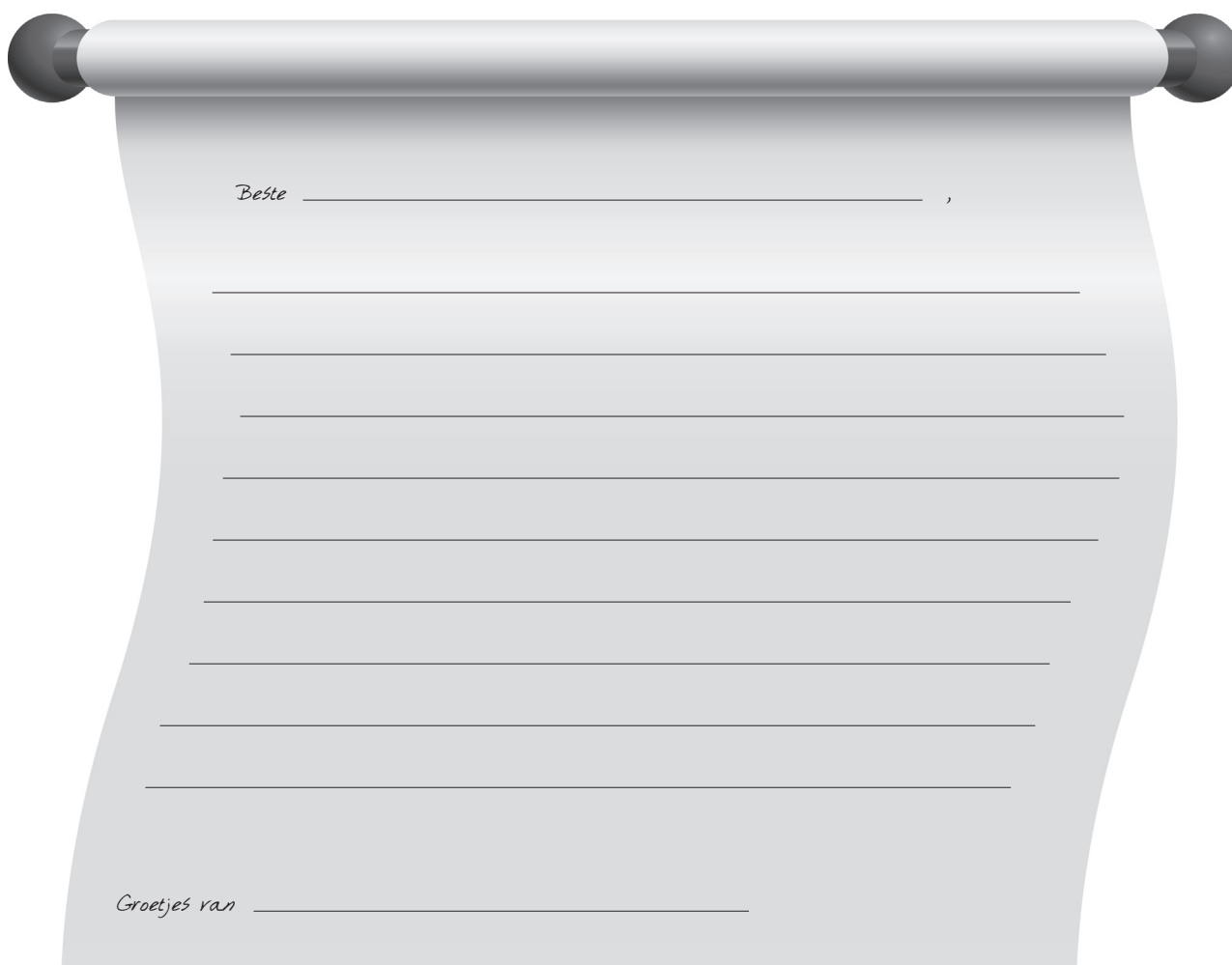

---

2. Je gaat nu een afscheidsbrief schrijven. Waarom zouden de leerlingen Jezus zo missen, denk je? Hierover mag je een brief schrijven aan Jezus.

Beste _____ ,

Groetjes van _____